

2012 BALANDIS
JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

JONIŠKIO RAJONO ŠILUMOS ŪKIO SPECIALUSIS PLANAS

SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITA

COWI

2012 BALANDIS
JONŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

JONIŠKIO RAJONO ŠILUMOS ŪKIO SPECIALUSIS PLANAS

SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITA

PROJEKTO NR.	3020117043
DOKUMENTO NR.	1
VARIANTO NR.	2.0
IŠLEIDIMO DATA	2012 balandžio 26 d.
RENGĖ	KISJ
TIKRINO	ALBO
PATVIRTINO	INVA

TURINYS

1	Įvadas	4
2	Bendroji dalis	5
3	Sprendinių poveikio vertinimas	7
3.1	Poveikis teritorijos vystymo darnai ir planuojamai veiklos sričiai	7
3.2	Poveikis ekonominei aplinkai	7
3.3	Poveikis socialinei aplinkai	8
3.4	Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	9
3.5	Poveikis aplinkos kokybei ir higienos būklei	10
3.6	Poveikis infrastruktūros plėtojimui	11
3.7	Poveikis urbanistinei raidai	11
4	Priemonės sprendinių įgyvendinimo stebėsenai atlikti	12
5	Teritorijų planavimo dokumento sprendinių poveikio vertinimo lentelė	13

1 Įvadas

Joniškio rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano sprendinių poveikio vertinimas atliktas remiantis Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašu (Žin., 2004, Nr. 113-4228).

Joniškio rajono šilumos ūkio specialiojo plano (toliau – *Plano*) rengimo pagrindas – Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. kovo 18 d. sprendimas Nr. T-42, „Dėl Joniškio rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano rengimo“. *Plano* rengimas inicijuotas remiantis Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatomis.

Planavimo objektas: Joniškio rajono savivaldybės teritorijos dalys su vartotojų aprūpinimo šiluma inžinerinės infrastruktūros sistemomis.

Planavimo organizatorius: Joniškio rajono savivaldybės administracijos direktorius. Atsakingas asmuo: Joniškio rajono savivaldybės administracijos kraštotvarkos ir architektūros skyriaus vedėja, vyr. architektė Daiva Bičkienė, tel.: (8 426) 69 145, faksas: (8 426) 69 143, el. paštas: daiva.bickiene@joniskis.lt, adresas: Livonijos g. 4, LT-84121, Joniškis

Plano rengėjas: inžinerinė konsultacinė bendrovė UAB „COWI Lietuva“, Ukmergės 369A, LT-06327 Vilnius, Lietuva, interneto svetainė: www.cowi.lt. Kontaktinis asmuo: Inga Valuntienė, tel.: (8 521) 07 610, faksas: (8 521) 24 777, el. paštas: inva@cowi.lt.

Šilumos ūkio specialiojo plano tikslai:

- suformuoti ilgalaikes Joniškio rajono savivaldybės šilumos ūkio modernizavimo ir plėtros kryptis, kad būtų užtikrintas saugus ir patikimas šilumos tiekimas vartotojams mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai;
- suderinti valstybės, Joniškio rajono savivaldybės, energetikos įmonių, fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių interesus aprūpinant vartotojus šiluma ir energijos ištekliais šilumos gamybai;
- reglamentuoti aprūpinimo šiluma būdus ir (arba) naudotinas kuro ir energijos rūšis šilumos gamybai

2 Bendroji dalis

Specialiojo šilumos ūkio plano sprendinių poveikių vertinimas atliktas pagal planavimo sąlygas išdavusių institucijų bei įmonių nurodytus aspektus:

- › Poveikis teritorijos vystymo darnai ir planuojamai veiklos sričiai;
- › Poveikis ekonominei bei socialinei aplinkai;
- › Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui;
- › Poveikis aplinkos kokybei ir higienos būklei;
- › Poveikis infrastruktūros plėtojimui;
- › Poveikis urbanistinei raidai.

Sprendinių poveikio vertinimo metu minėtais aspektais buvo išnagrinėti siūlomų sprendinių galimi poveikiai, taip pat situacijos, jeigu būtų paliekama esama būklė.

Esama būklė ir status quo situacija

Joniškio rajono savivaldybės teritorijos šilumos ūkio tvarkymui iki šiol nebuvo parengtas specialusis planas. Nesant patvirtintam savivaldybės šilumos ūkio specialiajam planui, parenkant objektų aprūpinimo šiluma būdą ir (ar) kuro rūšį, gali susidaryti situacijos, kai parinktas būdas ar energijos šaltinis gali turėti neigiamą poveikį visuomenės sveikatai ar gamtinei aplinkai.

Dujofikuotose savivaldybės miestų ar gyvenviečių teritorijose šilumos tiekimo sistemų pagrindinis kuras – gamtinės dujos, nedujofikuotose – skystas kuras (skalūnų alyva, dyzelinas ir kt.), biokuras. Centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemos veikia Joniškio mieste (4 sistemos), Žagarės mieste (1 sistema), Gataučių kaime (1 sistema) ir Jurdaičių kaime (1 sistema). Šios sistemos aprūpina šiluma visuomeninės ir gyvenamosios paskirties pastatus.

Be patvirtinto savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano negali būti reglamentuojamas vartotojų prisijungimas/atsijungimas nuo centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemų. Formuojantis naujoms šilumos vartotojų teritorijoms būtų sunkiau valdyti miestų ir gyvenviečių urbanistinę plėtrą. Šilumos tiekimo įmonėms tai reikštų komplikotą kuro išteklių poreikių planavimą bei nepakankamai racionalų infrastuktūros ir kitų materialinių išteklių plėtros prognozavimą. Ilgai palaikant tokią

situaciją nebūtų užtikrintas esamus ir planuojamus poreikius atitinkantis infrastruktūros vystymasis.

Nepatvirtinant šilumos ūkio specialųjį planą ir leidžiant šilumos vartotojams be apribojimų atsijungti nuo centralizuoto aprūpinimo šiluma tinklų, būtų sudaryta nepalanki aplinka šilumos tiekimo verslui. Šilumos tiekimo įmonės negalėtų planuoti kapitalinių investicijų į šilumos ūkį, dėl šilumos vartotojų atsijungimo padidėtų šilumos kaina likusiems vartotojams. Atsijungusiems vartotojams įrengiant vietines katilines atsirastų daugiau naujų taršos šaltinių ir tai neigiamai veiktų bendrą teritorijos aplinkos oro kokybę. Didėtų savivaldybės biudžeto išlaidos šilumos kainos kompensavimui socialiai remtinoms grupėms, taip pat galimai padidėtų išlaidos visuomenės sveikatos priežiūrai.

Be patvirtinto šilumos ūkio specialiojo plano šilumos tiekimo įmonės negalėtų planuoti investicijų į alternatyvių energijos šaltinių šilumos gamybai panaudojimą, nes negalėtų įvertinti, kiek šilumos vartotojų išlieka sistemoje. Rajono teritorijos suskirstymas į zonas ir centralizuoto šilumos tiekimo zonos reglamento nustatymas leidžia lanksčiau derinti esamų šilumos vartotojų ir gamintojų interesus.

Joniškio rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane, Šiaulių apskrities teritorijos bendrajame plane yra numatoma, kad Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemos turėtų būti išlaikomos ir modernizuojamos. Taip pat sistemos turi būti vystomos tam, kad šilumos vartotojai būtų aprūpinti šiluma mažiausiomis sąnaudomis neviršijant leidžiamo poveikio aplinkai ribinių dydžių.

Plano sprendiniai

Rengiant planą, Joniškio mieste, Žagarės mieste, Gataučių kaime ir Jurdaičių kaime buvo išskirtos šilumos vartotojų esamos ir planuojamos naujos teritorijos, kuriose galimas tiek centralizuotas, tiek necentralizuotas aprūpinimo šiluma būdas.

Nustatomos šilumos vartotojų teritorijų (zonų) ribos pažymėtos sprendinių grafinėje dalyje. Kiekvienai zonai yra nustatomas šilumos vartotojų aprūpinimo reglamentas. Reglamentas turi būti taikomas rengiant Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų planavimo sąlygas bei statinių projektavimo sąlygų sąvadás.

Planavimo ir projektavimo metu būtina atsižvelgti į kultūros paveldo objektų išsaugojimą, ypač jei infrastruktūros objektai planuojami senojoje Žagarės miesto dalyje, kuriai suteiktas urbanistikos paminklo statusas, bei Joniškio miesto istorinėje dalyje. Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais bei kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais dokumentais. Planavimo ir projektavimo metu privaloma atsižvelgti į Žagarės regioninio parko tvarkymo plano (Žin., 2009, 43-1687) zonų reglamentą.

Plano aiškinamajame rašte pateikti Joniškio rajono šilumos ūkio specialiojo plano reglamentas, šilumos ūkio tvarkymo scenarijai, scenarijų vertinimas, skaičiavimų rezultatai ir kiti duomenys.

3 Sprendinių poveikio vertinimas

3.1 Poveikis teritorijos vystymo darnai ir planuojamai veiklos sričiai

Aprūpinimo šiluma inžinerinės infrastruktūros vystymas pagal teritorijos esamus ir perspektyvius šilumos poreikius yra svarbus darnaus teritorijų vystymo faktorius. Šiame plane yra įvertintas šilumos poreikis atskirose šilumos vartotojų zonose, taip pat ir naujų vartotojų atsiradimo atveju. Šilumos tiekimo įmonės, atsižvelgdamos į numatomą šilumos vartojimą, gali planuoti kuro išteklių poreikį šiluminės energijos paklausai patenkinti.

Šilumos ūkio specialusis planas buvo rengiamas atsižvelgiant į Joniškio rajono bendrojo plano ir Šiaulių apskrities teritorijos bendrojo plano sprendinius išlaikyti esamas centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemas, jas vystyti ir modernizuoti. Sprendinių įgyvendinimas įgalins didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį savivaldybės kuro ir energijos balanse. Specialiojo plano sprendiniai prisidės prie valstybės įsipareigojimų didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį galutiniame vartojime įgyvendinimo.

Šilumos ūkio specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas turės teigiamų ilgalaikių pasekmių teritorijos vystymo darnai. Aprūpinimo šiluma būdo pasirinkimo reglamentavimas, atsižvelgiant į mažiausių visuomenei kaštų (socialinio, ekonominio ir aplinkosauginio) vertinimo rezultatus, užtikrintų subalansuotą šilumos ūkio plėtra ilgalaikėje perspektyvoje. Kartu numatomas teigiamas ir ilgalaikis specialiojo plano sprendinių poveikis teritorijos šilumos tiekimo sistemų plėtrai ir modernizavimui: numatomas kuro diversifikavimas, naujų vartotojų centralizuotas aprūpinimas šiluma.

3.2 Poveikis ekonominei aplinkai

Plano sprendinių įgyvendinimu tiek centralizuoto aprūpinimo šiluma, tiek konkurencinėse zonose siekiama užtikrinti kokybišką aprūpinimo šiluma mažiausiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai. Plano sprendinių įgyvendinimas leistų sumažinti savivaldybės biudžeto išlaidas visuomenės sveikatos priežiūrai, kompensacijų šildymui išmokėjimui, lyginant su situacija, kai būtų

išlaikoma esama padėtis. Taip pat bus išlaikomos šilumos tiekimo, dujų tiekimo ir biokuro, logistikos įmonės, kurios sukuria darbo vietas ir moka mokesčius į valstybės biudžetą.

Plano sprendinių įgyvendinimas prisidės prie savivaldybių regionų skirtumo mažinimo, nes bus skatinamos investicijos į šilumos ūkį, lėtinamas šilumos kainos augimas.

Teritorijas aprūpinant kokybiškomis ir konkurencingomis šilumos tiekimo paslaugomis, bei didinant šių paslaugų prieinamumą, bus sukuriamą palankesnė investicinė aplinka verslo subjektams, didės miesto įmonių konkurencingumas, bus steigiamos naujos darbo vietos. Centralizuoto šilumos tiekimo paslaugomis aprūpintos miestų ir miestelių teritorijos sudarys prielaidas nekilnojamo turto (žemės sklypų, statinių) vertės didinimui.

Centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemos išlaikymas sudarys prielaidas racionaliam energetinių gamtos išteklių išnaudojimui. Decentralizuotas aprūpinimas šiluma pasižymi mažesniu šilumos gamybos efektyvumu vietinėse katilinėse, lyginant su centralizuota šilumos gamyba. Dėl šios priežasties vietinėse katilinėse būtų sunaudojama daugiau kuro. Naujų vartotojų prijungimas prie centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemų leis geriau išnaudoti šilumos gamybos pajėgumus. Todėl būtų pasiekiamas aukštesnis šilumos gamybos efektyvumas, sunaudojama mažiau kuro, būtų patiriamos mažesnės šilumos gamybos sąnaudos.

Paskutiniu metu pasaulinėje rinkoje augant iškastinio kuro kainoms, neišvengiamai didėja ir gyventojų bei įmonių išlaidos šilumos energijai. Šis veiksnys gali turėti neigiamų pasekmių tiek ekonominei, tiek socialinei aplinkai. Atsižvelgiant į tai, specialiajame plane yra įvertintas vietinių energijos išteklių panaudojimo poveikis ilgalaikiai pateiktos šilumos kainai. Stambaus nepriklausomo šilumos gamintojo, naudojančio vietinį atsinaujinantį energijos šaltinį (biokurą), atsiradimas rajono teritorijoje turės teigiamą poveikį konkurencingumui šilumos gamybos rinkoje, sulėtins šilumos kainų augimą vartotojams. Didėjanti atsinaujinančių energijos išteklių dalis rajono kuro ir energijos balanse lems mažesnes išlaidas iškastinio kuro importui, taip pat prisidės prie vietinių energijos išteklių ekonominės raidos.

Numatomas teigiamas ilgalaikis plano poveikis teritorijos ekonomikos raidai, nes keičiantis pasaulinėms iškastinio kuro kainoms, yra ypač svarbu užtikrinti aprūpinimą šiluma mažiausiomis sąnaudomis, prisidedant prie paslaugų bei prekių konkurencingumo išlaikymo rajono bei šalies rinkoje.

3.3 Poveikis socialinei aplinkai

Šiluminės energijos kainų skirtumas Lietuvos savivaldybių teritorijose padidina gyventojų socialinę atskirtį. Specialiojo plano biokuro panaudojimo alternatyvos įgyvendinimas turėtų teigiamą ilgalaikį poveikį šilumos kainai, sulėtinant išlaidų šilumos energijai augimą, sumažintų šilumos kainų skirtumus regiono ir šalies teritorijose.

Biokuro panaudojimo alternatyvos įgyvendinimas turi teigiamą ilgalaikį poveikį valstybės mastu, nes būtų sukuriama darbo vietos. Vietinių energijos išteklių panaudojimas sulaiko sukuriama pridėtinę vertę valstybės teritorijoje. Taip pat plano sprendiniai teigiamai paveiktų vietinių gyventojų užimtumą, nes būtų išlaikomos darbo vietos šilumos tiekimo įmonėse.

Joniškio rajono šilumos ūkio specialusis planas sudarys sąlygas gyvenamojo būsto kokybės gerinimui – gyvenamiesiems pastatams leidžiant prisijungti prie centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemų. Tuo pačiu didės aprūpinimo šiluma paslaugų prieinamumas, kokybė, patikimumas. Didėjantis energijos ir energijos išteklių vartojimo efektyvumas lems mažesnę galutinę energijos poreikį ir mažesnes gyventojų išlaidas energijai pirkti. Alternatyvaus kuro (biokuro) dalies didinimas taip pat sumažintų šilumos gamybos kaštus. Šie aspektai ypač svarbūs socialiai pažeidžiamoms visuomenės grupėms – nepasiturinčioms, jaunoms šeimoms, pagyvenusiems asmenims ir kt.

Šilumos gamyba vienoje didesnėje katilinėje pagamintą šilumą iki vartotojų tiekiant šilumos tinklais, leis sudaryti geriausias efektyvaus kuro naudojimo ir teršalų kontrolės sąlygas, pažangias šilumos gamybos technologijas. Centralizuotas vartotojų aprūpinimas šiluma pasižymi didesniu saugumu ir patikimumu, nei šilumos gamyba vietiniuose šaltiniuose. Katilinių patikimą darbą užtikrina galimybė, sustojus vienam katilui, paleisti kitą ir dirbantis kvalifikuotas personalas. Saugumą užtikrina kuro diversifikavimas. Degimo produktai, šalinami per aukštus katilinių kaminus, yra geriau išsklaidomi aplinkos ore ir mažiau įtakoja žmonių sveikatą, galiausiai mažinant visuomenės išlaidas sveikatos apsaugai.

Tikėtinas trumpalaikis plano įgyvendinimo neigiamas poveikis mažas pajamas turintiems vartotojams (ypač dėl didėjančios šiluminės energijos kainos centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemose, kurios kaip pagrindinį naudoja iškastinį kurą). Taip pat reali dalies gyventojų nemokumo už suteiktas paslaugas tikimybė.

Atskirų šilumos vartotojų nepasitenkinimas gali kilti dėl reglamente numatytų apribojimų pasirinkti aprūpinimo šiluma būdą ar įsirengti vietinę katilinę, tačiau tai nelaikytina neigiamu ir esminiu sprendinių įgyvendinimą ribojančiu aspektu.

Apibendrinant išdėstytus teiginius, numatomas teigiamas ilgalaikis plano sprendinių įgyvendinimo poveikis Joniškio rajono socialinei aplinkai.

3.4 Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui

Aplinkos oro kokybei yra tikėtinos daugiau teigiamos pasekmės, nes planuojama išlaikyti esamą centralizuoto aprūpinimo šiluma būdą. Esamų šilumos gamybos įrenginių efektyvumas ir centralizuoto aprūpinimo šiluma naujose teritorijose plėtra yra svarbus miesto oro kokybę stabilizuojantis veiksnys bei pagrindinė šilumos tiekimo alternatyva tankai užstatytose miestų teritorijose.

Plano sprendiniai neturės pastebimo poveikio paviršinių ir požeminių vandenų kokybei, dirvožemio ištekliams ir žemės ūkio naudmenoms, ekosistemoms ir biologinei įvairovei, kultūros paveldo objektams.

Reikšmingų pasekmių dirvožemio ištekliams dėl plano sprendinių įgyvendinimo nėra numatoma. Atnaujinant arba klojant naujas šilumos tiekimo trasas bus atliekami kasimo darbai ne žemės ūkio veiklai skirtose teritorijose. Nuimtas derlingas sluoksnis bus grąžinamas pažeistų plotų atkūrimui.

Specialiojo plano sprendiniai neturės reikšmingos įtakos ekosistemoms ir biologiškai įvairovei. Visa su planu susijusi inžinerinė infrastruktūra yra urbanizuotose vietovėse ir planuojamos centralizuoto aprūpinimo šiluma teritorijos yra pakankamai nutolusios nuo saugomų gamtos vertybių teritorijų ir natūralių buveinių.

Nenumatoma reikšmingo poveikio miestų ir kaimų kraštovaizdžiui, kadangi keičianti kraštovaizdį nauja inžinerinė infrastruktūra nebus kuriama. Požeminės komunikacijos nekeis esamos kraštovaizdžio struktūros. Žagarės miesto centralizuoto aprūpinimo šiluma zona persidengia su Žagarės regioninio parko tvarkymo plano (Žin., 2009, 43-1687) ekstensyvaus tvarkymo, sugriežtinto vizualinio reguliavimo ir kraštovaizdžio išsaugojančio tvarkymo zonomis. Kraštovaizdžio estetinei kokybei plano sprendiniai turės ilgalaikę teigiamą įtaką. Tiekiant šilumą centralizuotai nagrinėjamų miestų centrinėse dalyse bus išvengta vietinių katilinių, o kietojo kuro atveju – kuro sandėlių, statybos. Planuojant zonų aprūpinimo šiluma infrastruktūrą miesto želdynų teritorijose, projektuose turi būti numatytos želdinių apsaugos priemonės. Tokio pobūdžio poveikis miesto žaliesiems plotams urbanizuotose teritorijose yra neišvengiamas, tačiau jis yra trumpalaikis.

Numatomas apibendrintas teigiamas ilgalaikis plano sprendinių poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui.

3.5 Poveikis aplinkos kokybei ir higienos būklei

Aplinkos gamtinis komponentas, kuriam šilumos ūkis daro didžiausią ir tiesioginį poveikį, yra aplinkos oras. Šilumos gamybos metu į aplinkos orą išmetami tokie pagrindiniai teršalai, kaip azoto oksidai, sieros dioksidas, kietosios dalelės. Klimato kaitai neigiamą poveikį daro ir šiltnamio efektą sukeliančios CO₂ emisijos. Išmetamų teršalų kiekis priklauso nuo deginamo kuro rūšies ir kiekio. Kuro kiekis, esant užduotam šilumos poreikiui, priklauso nuo šilumos gamybos technologijų, šilumos gamybos įrenginių eksploatavimo kokybės, dūmų valymo įrenginių. Išmetamų teršalų sklaida aplinkos ore tiesiogiai priklauso nuo kamino aukščio.

Centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemų katilinių veiklos kontrolė ir nuolatinis monitoringas užtikrina, kad aplinkos oro užterštumas neviršytų higienos normų. Degimo produktų pašalinimas per aukštus katilinių kaminus užtikrina, kad nepalankų poveikį sveikatai turintys junginiai nepatektų tiesiogiai į tankiau apgyvendintą, gydymo, mokyklinių ir vaikų ugdymo įstaigų bei rekreacines zonas.

Numatomas apibendrintas teigiamas ilgalaikis plano sprendinių įgyvendinimo poveikis aplinkos kokybei bei higienos būklei.

3.6 Poveikis infrastruktūros plėtojimui

Specialiojo plano sprendiniuose yra numatoma išlaikyti esamą centralizuotą aprūpinimo šiluma būdą, modernizuoti šilumos gamybos įrenginius, plėsti šilumos tiekimo tinklą. Numatoma, kad plano sprendiniai paskatins ekonominius stimulus investuoti į savivaldybės šilumos ūkio inžinierinės infrastruktūros plėtrą. Įgyvendinant plano sprendinius dėl biokuro naudojimo savivaldybės teritorijoje esančiose centralizuoto aprūpinimo šiluma katilinėse, rajono bei šalies mastu būtų plėtojama biokuro gamybos ir tiekimo infrastruktūra. Numatomas teigiamas ilgalaikis sprendinių poveikis infrastruktūros plėtojimui.

3.7 Poveikis urbanistinei raidai

Joniškio rajono šilumos ūkio specialiojo plano sprendiniai sudarys sąlygas plėtoti ir tobulinti teritorijos dalių erdvinę struktūrą, formuoti ir vystyti urbanistinės sistemos efektyvų aprūpinimą šiluma, iš anksto rezervuoti teritorijas šilumos infrastruktūrai plėtoti, įgyvendinti aukštesnio lygmens teritorijų planavimo ir strateginių planų nuostatas. Plano sprendiniai sudarys prielaidas sklandesniam naujai planuojamų teritorijų įsisavinimui išlaikant miestų ir gyvenviečių teritorijoms būdingą centralizuotą šilumos tiekimą. Numatomas teigiamas ilgalaikis poveikis.

4 Priemonės sprendinių įgyvendinimo stebėsenai atlikti

Plano įgyvendinimo stebėseną atlieka Joniškio rajono savivaldybės administracija. Plano įgyvendinimas vykdomas rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus (infrastruktūros vystymo planus ir schemas, detaliuosius planus) ir statinių projektus. Plano reglamentas yra privalomas išduodant statinių projektavimo sąlygų sąvadus ir teritorijų planavimo sąvadus. Aplinkos oro kokybės stebėseną taip pat yra savivaldybės aplinkos monitoringo programos dalis.

5 Teritorijų planavimo dokumento sprendinių poveikio vertinimo lentelė

1.	<u>Teritorijų planavimo dokumento organizatorius</u> Joniškio rajono savivaldybės administracijos direktorius, Livonijos g. 4, LT-84124, Joniškis. Kontaktinis asmuo: Daiva Bičkienė, tel.: (8 426) 69 145, faks.: (8 426) 69 143, el. paštas: daiva.bickiene@joniskis.lt
2.	<u>Teritorijų planavimo dokumento rengėjas</u> Inžinerinė konsultacinė bendrovė UAB „COWI Lietuva“, Ukmergės 369A, LT-06327, Vilnius. Kontaktinis asmuo: Inga Valuntienė, tel.: (8 521) 07 439, faksas: (8 521) 24 777, el. paštas: inva@cowi.lt .
3.	<u>Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas</u> Joniškio rajono savivaldybės šilumos ūkio specialusis planas
4.	<u>Ryšys su planuojamai teritorijai galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais</u> Šiaulių apskrities teritorijos bendrasis (generalinis) planas (Žin., 2008, Nr. 121-4619) Joniškio rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas (registro Nr. 000471000208) Žagarės regioninio parko ribų planas (Žin., 2008, Nr. 139-5497) Žagarės regioninio parko tvarkymo planas (Žin., 2009, 43-1687)
5.	<u>Ryšys su patvirtintais ilgalaikiais ar vidutinės trukmės strateginio planavimo dokumentais</u> Nacionalinė energetikos strategija (Žin. 2002, Nr. 99-4397; 2007, Nr. 11-430) Nacionalinė atsinaujinančių energijos išteklių plėtros strategija (Žin., 2010, Nr. 73-3725); Šilumos ūkio plėtros kryptys (Žin., 2008, Nr. 82-3244) Joniškio rajono savivaldybės 2008–2013 metų strateginis plėtros planas

6.	<u>Esama būklė ir <i>status quo</i> situacija</u> Joniškio rajono teritorijoje centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemos veikia Joniškio mieste (4 sistemos), Žagarės mieste (1 sistema), Gataučių kaime (1 sistema) ir Jurdaičių kaime (1 sistema). Šios sistemos aprūpina šiluma visuomeninės ir gyvenamosios paskirties pastatus. Dujofikuotose savivaldybės miestų ar gyvenviečių teritorijose šilumos tiekimo sistemų pagrindinis kuras – gamtinės dujos, nedujofikuotose – skalūnų alyva, biokuras. Sistemų šilumos tiekimo nuostoliai Joniškio miesto šilumos tiekimo sistemose sudaro apie 13 %, Žagarės – apie 20 %, Gataučių – apie 17 %, Jurdaičių – 27 %. Iki šiol savivaldybėje nebuvo patvirtinto šilumos ūkio specialiojo plano, todėl aprūpinimo šiluma būdo bei kuro ar energijos rūšies pasirinkimas nebuvo reglamentuotas teritorijų planavimo dokumentu. Valstybės energetikos politikos įtakoje skatinamas vietinių atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas, todėl ypač svarbus yra šilumos ūkio specialiojo plano rengimas. Reglamentavus aprūpinimo šiluma būdą savivaldybės teritorijoje, pasidaro aiški centralizuotai aprūpinamų šiluma vartotojų teritorija ir šilumos tiekimo įmonės gali prognozuoti šilumos vartojimą. Taip pat šilumos tiekimo įmonės gali planuoti investicijas į atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo plėtrą šilumos gamybos sektoriuje. Pasaulinėje rinkoje augančios iškastinio kuro kainos tiesiogiai įtakoja šilumos kainą šį kurą naudojančiose sistemose. Didėjanti šilumos kaina turi neigiamą poveikį savivaldybės socialinei aplinkai, ypač socialiai pažeidžiamus gyventojus (jaunas šeimas, pagyvenusius žmones ir kitus asmenis); savivaldybės biudžeto išlaidos didėja dėl augančio kompensacijų šildymui poreikio. Vykstant teritorijos urbanistinei plėtrai atsiranda naujos planuojamos šilumos vartotojų teritorijos, kurių aprūpinimo šiluma klausimas gali būti išspręstas rengiant specialųjį planą. Išlaikant <i>status quo</i> situaciją savivaldybės teritorijoje nebūtų aiškiai reglamentuotas aprūpinimo šiluma būdas, vartotojų prijungimas ir atsijungimas nuo centralizuoto šilumos tiekimo sistemų. Nebūtų optimaliai išspręstas naujai įsivadinamų teritorijų aprūpinimo šiluma klausimas, išnaudojamos aprūpinimo šiluma techninės ir ekonominės prielaidos darniam teritorijos vystymui. Nmodernizuojant šilumos ūkio įrangos, centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemų fizinė būklė blogės, mažės šilumos tiekimo efektyvumas.
7.	<u>Tikslas, kurio siekiama įgyvendinant teritorijų planavimo sprendinius</u> Užtikrinti šilumos vartotojų poreikius šilumai mažiausiomis ekonominėmis sąnaudomis ir mažiausiu neigiamu poveikiu socialinei aplinkai bei aplinkos oro kokybei. Siekiant šio tikslo specialiojo plano sprendiniai numato išlaikyti esamas centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemas, diversifikuoti katilinėse naudojamo kuro rūšis (įrengti katilinėse biokuro katilus).
8.	<u>Galimo sprendinių poveikio vertinimas (pateikiamas trumpas įvertinimas)</u> Numatomas teigiamas ilgalaikis plano sprendinių poveikis Joniškio miesto bei kitų gyvenviečių teritorijų vystymo darnai ir šilumos gamybos sektoriaus plėtrai. Planuojamose teritorijose neprognozuojamas neigiamas poveikis gyvenamųjų zonų aplinkos oro kokybei, kitiems aplinkos komponentams.

	<u>Vertinimo aspek- tai</u>	<u>Teigiamas (trumpalai- kis, ilgalaikis) povei- kis</u>	<u>Neigiamas (trumpalaikis, il- galaikis) poveikis</u>
	Sprendinio poveikis: Centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemų išlaikymas, modernizavimas ir plėtra		
	Vystymo darnai ir planuojamai veiklai	Ilgalaikis	Nenumatomas
	Ekonominei ap- linkai	Ilgalaikis	Nenumatomas
	Socialinei aplin- kai	Ilgalaikis	Trumpalaikis. Atskirose teritorijose dalinai riboja- mas aprūpinimo šiluma bū- do pasirinkimas gali lemti gyventojų nepasitenkinimą
	Gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Ilgalaikis	Trumpalaikis trasų statybos metu.
	Aplinkos kokybei ir higienos būklei	Ilgalaikis	Nenumatomas
	Infrastruktūros plėtojimui	Ilgalaikis	Nenumatomas
	Urbanistinei rai- dai	Ilgalaikis	Nenumatomas